ELIMU BATILI YA UWEZO
TATHMINI YA MAENDELEO YA MWANAFUNZI
MUHULA 1 001 – 2027
KISWAHILI INSHA
MUDA: SAA 1 DAKIKA 20

6

JINA: _____ **NAMBARI YA TATHMINI:** _____

SHULE: _____ **TAREHE:** _____

Umepewa dakika **40**. Andika insha ya kusisimua ukianza kwa maneno haya:

"Nilipofika shuleni siku hiyo, nilifurahi sana kukutana na marafiki zangu..."

HUU NDIO UKURASA WA MWISHO ULIOPIGWA CHAPA

COMPETENCY BASED EDUCATION

TATHMINI YA MAENDELEO YA MWANAFUNZI

MUHULA 1 – 001/2027

KISWAHILI – INSHA

MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

Muda: Saa 1 Dakika 20

Alama: 20

SWALI LA INSHA

Umepewa dakika 40. Andika insha ya kusisimua ukianza kwa maneno haya:

"Nilipofika shuleni siku hiyo, nilifurahi sana kukutana na marafiki zangu..."

A. MWONGOZO WA JUMLA WA KUSAHIHISHA

Mwanafunzi anatarajiwa kuandika insha ya kusisimua inayotokana na mwanzo aliopewa.

Insha inapaswa:

1. Kuanza kwa maneno yaliyotolewa.
2. Kuwa na mtiririko mzuri wa matukio.
3. Kuonyesha tukio au matukio ya kusisimua.
4. Kuwa na mwanzo, kiini na mwisho.
5. Kutumia msamiati unaofaa kwa Gredi ya 6.
6. Kuwa na sentensi zilizo wazi na zenye maana.
7. Kuzingatia sarufi na tahajia.
8. Kuwa na uakifishaji unaofaa.
9. Kuonyesha ubunifu.
10. Kufikia hitimisho linaloeleweka.

B. MGAWANYO WA ALAMA – ALAMA 20

Kipengele	Alama
Kuzingatia mada na maagizo	4
Maudhui na mtiririko wa mawazo	5
Mpangilio wa insha	3
Matumizi ya lugha na msamiati	3
Sarufi na uakifishaji	3
Ubunifu na uhalisia wa matukio	2
JUMLA	20

C. MAELEZO YA VIPENGELE

1. Kuzingatia mada na maagizo – Alama 4

4 alama:

Insha inaanza kwa maneno yaliyotolewa na inaendelea vizuri kama hadithi ya kusisimua.

3 alama:

Imezingatia mada kwa kiwango kizuri lakini kuna upungufu mdogo.

2 alama:

Imezingatia mada kwa kiasi lakini baadhi ya sehemu zimepotoka.

1 alama:

Imeonyesha uhusiano mdogo sana na mada.

0:

Haijahusiana na mada.

2. Maudhui na mtiririko wa mawazo – Alama 5

5 alama:

Mawazo ni mazuri, yamepangwa kwa mtiririko unaoeleweka na matukio yanaendelezwa vizuri.

4 alama:

Mawazo yameelezwa vizuri na mtiririko ni mzuri.

3 alama:

Mawazo yanaeleweka lakini kuna mapengo katika mtiririko.

2 alama:

Mawazo ni machache na hayajaendelezwa vizuri.

1 alama:

Mawazo ni machache sana na hayana mtiririko.

0:

Hakuna maudhui yanayoweza kutathminiwa.

3. Mpangilio wa insha – Alama 3

3 alama:

Ina utangulizi, kiini na hitimisho lililo wazi.

2 alama:

Mpangilio ni mzuri lakini sehemu moja haijaendelezwa vizuri.

1 alama:

Mpangilio ni dhaifu.

0:

Hakuna mpangilio unaoeleweka.

4. Matumizi ya lugha na msamiati – Alama 3

3 alama:

Msamiati ni mpana, unaofaa na unaovutia.

2 alama:

Msamiati unafaa lakini ni wa kawaida.

1 alama:

Msamiati ni mdogo na kuna matumizi yasiyofaa ya maneno.

0:

Matumizi ya lugha hayaeleweki.

5. Sarufi na uakifishaji – Alama 3

3 alama:
Sarufi, tahajia na alama za uakifishaji zimetumika kwa usahihi kwa kiwango kikubwa.

2 alama:
Kuna makosa machache lakini hayaathiri maana.

1 alama:
Kuna makosa mengi yanayoathiri mtiririko.

0:
Makosa ni mengi kiasi kwamba insha haieleweki.

6. Ubunifu na uhalisia wa matukio – Alama 2

2 alama:
Insha ni ya ubunifu, inavutia na matukio yameelezwa kwa njia ya kusisimua.

1 alama:
Kuna ubunifu wa kiasi.

0:
Hakuna ubunifu unaoonekana.

D. INSHA – ALAMA 20

Nilipofika shuleni siku hiyo, nilifurahi sana kukutana na marafiki zangu...

Nilipofika shuleni siku hiyo, nilifurahi sana kukutana na marafiki zangu. Tulikuwa hatujaonana kwa muda mrefu kwa sababu tulikuwa tumetoka likizoni. Tulizungumza kwa furaha huku tukisimulia mambo yaliyotokea wakati wa likizo.

Baada ya muda mfupi, kengele ililia na wote tuliingia darasani. Mwalimu wetu aliingia akiwa na tabasamu usoni. Alituambia kuwa kulikuwa na shughuli maalumu ambayo tungefanya siku hiyo. Tulifurahi sana na kujiandaa kwa haraka.

Mwalimu alitupanga katika vikundi na kutuelekeza kwenda kwenye uwanja wa shule. Tulianza mchezo wa kutafuta vitu mbalimbali vilivyokuwa vimefichwa katika maeneo tofauti ya shule. Kila kikundi kilikuwa na orodha ya vitu vya kutafuta.

Tulipokuwa tukitafuta kitu cha mwisho, rafiki yangu Baraka aliona sanduku dogo karibu na mti. Tulilikimbilia kwa haraka. Tulipolifungua, tulikuta ujumbe uliotuongoza hadi kwenye bustani ya shule. Sote tulifurahi sana kwa sababu tulikuwa karibu kushinda.

Hatimaye, tulifika kwenye bustani na kupata zawadi iliyokuwa imefichwa. Mwalimu alitupa pongezi kwa sababu tulifanya kazi kwa ushirikiano. Siku hiyo ilikuwa ya furaha sana na nilijifunza kwamba ushirikiano, urafiki na bidii vinaweza kutusaidia kufanikisha jambo lolote.

E. SAMPLE MARKING

Kipengele	Alama
Kuzingatia mada na maagizo	4/4
Maudhui na mtiririko wa mawazo	5/5
Mpangilio wa insha	3/3
Matumizi ya lugha na msamiati	3/3
Sarufi na uakifishaji	3/3
Ubunifu na uhalisia	2/2
JUMLA	20/20

Kiwango cha sample:

20/20 – EE1

F. VIWANGO 4 VYA UFAULU

1. KUZIDISHA MATARAJIO

Alama: 15–20

Mwanafunzi:

- Anaelewa kikamilifu mada.
- Anaanza kwa maneno yaliyotolewa.
- Anaendeleza hadithi kwa mtiririko mzuri.
- Anaonyesha ubunifu wa hali ya juu.
- Anatumia msamiati unaofaa na mpana.

- Anaandika sentensi zilizo wazi.
- Anafanya makosa machache sana ya sarufi na tahajia.
- Ana hitimisho linaloeleweka na kuvutia.

Maelezo ya mwalimu:
Umeonyesha uwezo bora wa kuandika insha ya kusisimua. Mawazo yako yamepangwa vizuri na umeonyesha ubunifu mkubwa.

2. KUFIKISHA MATARAJIO

Alama: 10–14

Mwanafunzi:

- Anaelewa mada kwa kiwango kizuri.
- Anafuata mwanzo aliopewa.
- Ana mawazo yanayoeleweka.
- Ana mtiririko wa kawaida wa matukio.
- Anatumia msamiati unaofaa.
- Ana makosa machache ya sarufi, tahajia au uakifishaji.
- Hitimisho linaeleweka lakini linaweza kuboreshwa.

Maelezo ya mwalimu:
Umefanya vizuri. Endelea kuboresha mtiririko wa mawazo, msamiati na ubunifu.

3. KUKARIBIA MATARAJIO

Alama: 5–9

Mwanafunzi:

- Anaonyesha uelewa wa mada kwa kiasi.
- Baadhi ya mawazo yanaeleweka.
- Hadithi haijaendelezwa kikamilifu.
- Mpangilio wa matukio ni dhaifu.
- Msamiati ni wa kawaida.
- Kuna makosa kadhaa ya sarufi na tahajia.

- Hitimisho linaweza kuwa hafifu au kukosekana.

Maelezo ya mwalimu:
Unaendelea vizuri lakini unahitaji kuendeleza mawazo zaidi, kutumia msamiati mpana na kupanga matukio kwa mtiririko.

4. CHINI YA MATARAJIO

Alama: 0–4

Mwanafunzi:

- Haelewi vizuri mada.
- Haendelezi mwanzo aliopewa.
- Mawazo ni machache sana.
- Hakuna mtiririko mzuri wa matukio.
- Msamiati ni mdogo.
- Kuna makosa mengi ya sarufi na tahajia.
- Insha haina mpangilio au hitimisho linaloeleweka.

Maelezo ya mwalimu:
Unahitaji msaada zaidi katika kupanga mawazo, kujenga sentensi na kuendeleza hadithi kutoka kwenye mada uliyopewa.

G. MUHTASARI WA VIWANGO

Kiwango	Alama	Maelezo
EE	15–20	Anazidi matarajio
ME	10–14	Anakidhi matarajio
AE	5–9	Anakaribia matarajio
BE	0–4	Yuko chini ya matarajio